

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

**«Бібліотеки Харківщини
в реаліях війни»**

Бібліотечний дайджест

Випуск 1

Харків 2023

УДК 02

Б 89

«Бібліотеки Харківщини в реаліях війни»: Бібл. дайджест / Департамент культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. універс. наук. б-ка; ред.- уклад. Н.М. Грачова - Х.: ХОУНБ, 2023. – 7 с.

Харківська обласна універсальна наукова бібліотека пропонує до уваги бібліотечний дайджест «Бібліотеки Харківщини в реаліях війни, який висвітлює роботу бібліотек у воєнний час.

Збережемо інформацію про роботу бібліотек Харківщини для історії.

Укладач:	Н.М. Грачова
Редактор:	Г.В. Бакаєва
Комп'ютерний набір:	Н.М. Грачова
Комп'ютерна верстка:	Н.М. Грачова
Відповідальна за випуск:	Н.І. Шостко

ХРОНІКИ З ЖИТТЯ БІБЛІОТЕК МАЛОДАНИЛІВСЬКОЇ ГРОМАДИ

На північному заході Харківської області знаходиться Малоданилівська громада, до складу якої входять 7 населених пунктів, в трьох з них є бібліотеки, які одразу опинились в епіцентрі бойових дій.

Ліснянська селищна бібліотека постраждала найбільше від військової агресії. Від масованих обстрілів в приміщенні бібліотеки були вибиті вікна, частково пробито покрівлю, від чого постраждав книжковий фонд, деякі книги відсіріли та замокли, так як вода потихеньку затікала до приміщення, не було світла і опалення дуже довгий час. На період бойових дій в селищі мешкало лише 50-80 чоловік.

Під час хвилин затишшя бібліотекар Лідія Фоменко змогла затулити вікна підручними матеріалами і була вимушена евакуюватись. Після закінчення активної фази обстрілів завдяки допомозі селищної ради та волонтерів вдалося замінити вікна, дах частково залатали.

Про повноцінну роботу бібліотеки і сьогодні ще не йде мова, але бібліотекар за можливості приходить до бібліотеки, щоб читачі мали змогу здавати та брати нові книги. «Іноді видаємо таку кількість книг, яку бажає читач».

Малоданилівська міська бібліотека з лютого і до жовтня 2022 року була зовсім зачинена. На щастя, будівля не була пошкоджена.

Працівники були вимушені виїхати з міста. Лише на початку жовтня повернулася бібліотекар Світлана Сичова і почала працювати спочатку в телефонному режимі, тобто навідуватись до приміщення і обслуговувати бажаючих, а зараз працює 4 години на день.

В приміщенні зовсім не було опалення, тому довелося померзнути. Але навіть в складних умовах люди не забували звертатися до книги.

Черкаськолозівська бібліотека майже не припиняла свою діяльність. З березня по 2022 року у селі було дуже гучно, тому в цей період бібліотека офіційно не працювала. Але фактично завідувачка бібліотекою О.М Домніч весь час з перших днів агресії, якщо дозволяла оперативна обстановка, обслуговувала читачів.

«Бібліотекарі завжди були активними членами своєї громади – говорить Ольга Домніч, завідувачка Малоданилівською міською бібліотекою,- вони і зараз задіяні у видачі гуманітарної допомоги населенню, брали активну участь у роботі комісії з обстеження порушених будівель і на сьогоднішній день це дуже важлива робота для мешканців нашої громади.

«Напередодні війни, в лютому 2022 року ми отримали нові надходження, а от оформленням цих книг змогли зайнятися тільки в жовтні. Зараз ми працюємо з актуалізації фондів бібліотек.»

Приміщення бібліотеки суттєво не постраждало від обстрілів, але були вибиті вікна, які зараз вже замінено завдяки активній участі місцевої влади та волонтерів.

«Фактично у всіх читачів весь час був доступ до книг. В основному бібліотека працювала в телефонному режимі. Ми вимушені були турбуватись,

щоб не було масового скупчення читачів. Ми назначали читачам години відвідувань, якщо дозволяла ситуація. Більше працювали на видачу книг, а з боргами вже розібрались пізніше, коли настала відносна тиша.

Разом із працівниками Центра культури та дозвілля та волонтерами нам вдалося спільно провести цікаві соціокультурні заходи. Звісно, що вони були не зовсім звичні для наших бібліотек, які були завжди багатолюдні, галасливі. В умовах військового стану невеличкі, майже камерні святкування Нового року, Різдва, Масляної, які ми святкували разом з нашими користувачами, чому були дуже раді.

Дуже приємно було почути дитячий галас, побачити радість в очах людей

замість страху- це відчуття відродження життя.

Поки ще тривають бойові дії, деякі діти і досі бояться виходити на вулицю, замість дітей у бібліотеку ходять дорослі».

За час військових дій багато користувачів вимушені були виїхати за межі громади, тому бібліотека втратила певну кількість постійних користувачів, але разом з тим з'явилися і нові. Під час відключення електроенергії книга допомагала відволіктись і приносила маленькі радості і задоволення.

«В нашому селі згоріла і була зруйнована повністю школа разом з бібліотекою, тому зараз стало очевидним, що в наших бібліотеках немає підручників і шкільної літератури тому ми, разом з представниками громади, волонтерами, працівниками освіти вирішили поповнити фонд бібліотеки навчальною літературою.

Передивилась свої світлинки у телефоні і нахлинули спогади... гарні і не дуже, тривога,

біль, співчуття,
радість від
переможного
визволення

Харківщини. Спогади

про те, як у перші дні агресії виживала громада. Як у школі пекли хліб, а ми його роздавали, як розливали молоко місцевого фермера, різні продукти та товари першої необхідності.

Де і сили бралися. Кожного вечора, як стемніє особливо, був обстріл. І горіли хати, і автомобілі. А темінь стояла – хоч «око виколи». Не ходив транспорт і були зачинені всі магазини...

Дякувати нашому голові громади Олександровичу Гололобову та його команді, які під обстрілами, нехтуючи своїм життям возили населенню продукти, хліб, ліки.

До нас приїздили волонтери з Шотландії та США. Вони пригощали малоданилівців смачною піцею. Багато людей евакуювалось. В селі залишалось приблизно 500-800 чоловік з 4400.

Сьогодні громада потихеньку повертається до нормального життя. Зараз, коли вже пройшло скільки часу, можна підвести підсумки роботи: багато нових, цікавих знайомств з безстрашними людьми, волонтерами, радість і задоволення від того, що люди, отримуючи допомогу почувують себе більш впевненими у собі і не покинутими на призволяще, що ними опікуються працівники адміністрації, а ми, бібліотекарі, теж не були осторонь».

